

NORDRE FOLLO KOMMUNE
Postboks 3010
1402 SKI

Vår dato: 17.04.2024

Vår ref.: 202017138-12 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Saksbehandler: Ingvild Marie
Dybwad

Nordre Follo kommune - Tillatelse til midlertidig lukking av Dalsbekken i Gjersjøvassdraget, Nordre Follo og Ås kommuner

Vi viser til deres søknad av 16.11.2023 om tillatelse til midlertidig lukking av Dalsbekken. Det ble gitt tillatelse til dette tiltaket 28.09.2021 (NVE dokumentnummer 202017138-6), men tiltaket ble ikke gjennomført i perioden.

Om søknaden

Nordre Follo kommune i Viken søker om midlertidig tillatelse til lukking av en strekning på 51 meter i Dalsbekken i perioden mellom august 2024 og mars 2025. Dagens Haugbro pumpestasjon i Dalsbekken nærmer seg sin tekniske levetid og det er planlagt å legge den ned. Denne vil erstattes av en ny selvfallsledning på strekningen. Hensikten med å bytte ut pumpestasjon og rehabilitere gammelt ledningsnett er å redusere forekomster av brudd og lekkasjer på det utdaterte anlegget. Dette vil redusere utslipp av spillvann til Dalsbekken og vil kunne bedre vannkvaliteten. Bekkelukkingen er nødvendig i forbindelse med anleggsarbeidene.

Mellom driftsveien for Haugbro pumpestasjon og Dalsbekken er det etablert en støttemur som er i relativt dårlig tilstand. Eksisterende spillvannsledning fra Oppegård ligger bak støttemuren. For å stabilisere støttemuren i anleggsperioden hvor det vil kunne bli betydelig anleggstrafikk, er det planlagt at Dalsbekken legges i en midlertidig bekkelukking.

Dalsbekken vil legges i Ø1600 rør mens anleggsarbeidene pågår. Anleggsperioden vil etter planen vare i ca. 8 måneder. Framdriften i prosjektet er avhengig av vannføringsforholdene i elven, og anleggsperioden vil kunne bli flyttet til etter høstflommen om nødvendig. Det skal allikevel tilstrebes å unngå anleggsarbeid i hekkeperioden for fugl (ca. 1.4. – 1.7) og gyteperiode for fisk.

Kulverten vil få en høydeforskjell på tre meter. For å bedre vandringsmulighet for fisk og senke farten på vannet planlegges det å montere fleksiterskler i kulverten. Kulverten er planlagt med 35-40 terskler som er 60 cm brede og 15 cm høye, disse skal muliggjøre toveis vandring for fisk, ål og edelkreps.

Etter at selvfallsledningen er satt i drift skal pumpestasjonen rives. Deretter rives støttemuren og bekken åpnes og gis en naturlig utforming. Elveløpet vil endres noe som følge av restaureringen, siden elvebredden vil utvides noe idet støttemuren fjernes. Det skal tilstrebes å gi elvestrekningen en mer naturlig utforming. Kapasiteten i elven vil ikke reduseres etter ferdigstilling.

Dalsbekken ligger på grensen mellom Nordre Follo og Ås kommuner. Tiltaksområdet ligger i Nordre Follo kommune og inngår i detaljregulering for Dalsbekken VA-anlegg datert 12.10.2023. I Ås kommune berører tiltaket LNFR-område, hensynssone for flom og hensynssone for høyspent. Nedstrøms tiltaksområdet ligger Slorene våtmarksområde med reguleringsplan vedtatt 25.05.2005.

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE var i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken i 2021, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette. Statsforvalteren i Oslo og Viken har i forbindelse med kontakt med tiltakshaver om den oppdaterte søknaden fra 2023 sendt en uttalelse.

Statsforvalteren i Oslo og Viken uttaler i brev av 08.12.2023:

Norges vassdrags- og energidirektorat gav i 2021 tillatelse etter vannressursloven § 8 til Nordre Follo kommune for midlertidig lukking av Dalsbekken i Gjersjøvassdraget, Nordre Follo og Ås kommuner. Tillatelsen ble gitt i forbindelse med utbedring av VA-anlegg i Dalsbekken. De fysiske tiltakene innebærer midlertidig bekkelukking i forbindelse med anleggsarbeidene og forbedring av kantsonen etter endt anlegg. I vassdraget er det registrert edelkreps og ørret. Prosjektet har siden 2021 ligget i bero i påvente av vedtatt detaljregulering for Dalsbekken VA-anlegg. Reguleringsplanen ble vedtatt 12.10.2023. På grunn av tiden som har gått, søker tiltakshaver om ny tillatelse fra NVE. Det er sendt inn en oppdatert beskrivelse av prosjektet. I henvendelse til Statsforvalteren av 20.11.2023 ber Sweco Norge AS om en tilbakemelding på om tiltaket krever tillatelse etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, i tillegg til tillatelsen fra NVE etter vannressursloven § 8.

Statsforvalterens vurdering

Tiltak som gis tillatelse fra NVE etter vannressursloven § 8 skal ikke behandles etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Statsforvalteren er sektormyndighet etter vannressursloven § 11 om kantvegetasjon. Hensynet til kantvegetasjon er ikke nevnt i Statsforvalterens høringsuttalelse i saken fra 2021. Vi kan heller ikke se at Statsforvalteren har behandlet saken etter vannressursloven § 11 om kantvegetasjon. I forbindelse med ny behandling av søknaden, vurderer vi at saken skal behandles også etter kantsonebestemmelsen i vannressursloven. Vi ber derfor om at søker tar kontakt med Statsforvalteren for en vurdering av tiltaket etter vannressursloven § 11. Dersom ny søknad til NVE om tillatelse til midlertidig bekkelukking innebærer endringer i forhold til det grunnlaget som tillatelsen ble gitt på i 2021, ber vi om at NVE sender søknaden på ny høring til Statsforvalteren.

Statsforvalteren i Oslo og Viken uttaler i brev av 05.03.2021:

«...

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren er positive til formålet med tiltaket da det tar sikte på å redusere utslipp fra avløpsnett. Ved å bytte ut utdatert pumpestasjon med ny ledning vil tiltaket gi positive virkninger på vannkvalitet og friluftsliv.

Bekkelukkingen vil påvirke naturmiljøet i nevneverdig grad slik at det er nødvendig med avbøtende tiltak. Det er derfor viktig at det sikres tilstrekkelig vannføring i bekken under anleggsperioden. Den midlertidige bekkelukkingen bør utformes slik at fisk og andre vannlevende organismer kan passere under anleggsperioden.

Det er registrert edelkreps i området. Det bør gjennomføres et utfiske av edelkreps med teiner på aktuell strekning med flytting av edelkreps oppstrøms til egnet område. Antall og sted som edelkreps flyttes til må registreres og rapporteres.

Vi forutsetter for øvrig at de avbøtende tiltakene som kommer frem av søknaden følges».

Viken fylkeskommune uttalte i brev av 07.04.2021:

«...

Vannforvaltning

Tiltaksområdet ligger innenfor vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget i vannforekomst 005-77-R Dalsbekken. Vannforekomsten er i dag i moderat økologisk tilstand og er i risiko for å ikke nå målene om økologisk tilstand innen 2027. Ifølge Vann-Nett.no er påvirkningen i stor grad fra avrenning fra spillvannslekkasje og fra fulldyrket mark. De planlagte tiltakene vil redusere lekkasjene fra avløpsnett og bidra til å nå miljømålene på sikt.

Bekkelukkingen vil legges i starten og fjernes i slutten av anleggsperioden. Basert på foreliggende underlag vurderes tiltaket ikke å få varig, negativ betydning for naturtyper og arter. Fylkeskommunen er av prinsipp negativ til bekkelukking og fraråder generelt å legge elver og bekker i rør, da dette vil føre til uønskede effekter nedstrøms åpning som følge av økt vannføring og vannhastighet. I tillegg blir det som regel negative konsekvenser for fisk og vannlevende organismer, siden habitater blir vesentlig ødelagt når man fjerner en elvestrekning. Elvestrekningen som skal legges i rør er i dette tilfellet 51 meter og røret er dimensjonert med en diameter på Ø1600. I Dalsbekken finnes det mort, ørret, ørekyt og ål. Hensynet til vannmiljø er godt ivarettatt i søknaden og krav om utforming av røret i forbindelse med vandringshinder har blitt tatt i betraktning. I tillegg er det planlagt å fjerne støttemuren langs deler av veien inn til PST i bekkenkanten langs Dalsbekken, og reetablere en naturlig kantsone. Bekkeløpet skal slik få en mer naturlig utforming når bekkelukkingen fjernes. I sum er tiltakets effekter positivt for vannmiljøet, og vi mener at den midlertidige forringelsen ikke vil medføre negative konsekvenser for elva som habitat, på sikt.

Friluftsliv

Tiltaksområdet er et mye brukt turområdet sommer som vinter, og friluftslivet blir derfor negativt berørt i anleggsperioden. Tiltaket anses som nødvendig for å unngå ytterligere forurensning og ulempene vurderes midlertidige. Det er viktig med god informasjon om tiltakets omfang og varighet i forkant av gjennomføringen, og det må etterstrebes å finne alternative turtraseer i anleggsperioden.

Automatisk fredete kulturminner

Vurdering og krav om arkeologisk registrering på gbnr. 124/1

Området er ikke befart i sakens anledning, men er godt kjent for fylkeskommunens arkeologer. Det er kjent flere automatisk fredete kulturminner i nærområdet. I 1996 ble det påvist en steinalderboplass, id 42243, i forbindelse med KU for søndre korridor. Boplassen er kontrollregistrert i 2017 i forbindelse med kontrollregistrering av kulturminner i tilknytning til Hafslunds linjenett. Denne boplassen ligger 100 m sør for det planlagte riggområdet. De kjente kulturminnene i området, topografi og beliggenhet tilsier at det er stort potensial for å gjøre funn av automatisk fredete kulturminner, særlig spor fra steinalderen. Viken fylkeskommune vil derfor kreve arkeologisk registrering i den delen av tiltaket som omfatter riggplassen på gbnr. 124/1.

Kravet er hjemlet i kulturminneloven § 9. På bakgrunn av arkivmateriale er feltregistreringene anslått til 2 dagsverk. Det er i tillegg beregnet 7,5 timer til forarbeid og 4 dagsverk til etterarbeid.

...»

Ås kommune uttaler i brev av 12.04.2021:

Naturmangfold

Til kapittel 2.1.3: I Ås kommune er hele det berørte området i kommuneplanens arealdel omfattet av hensynssone H560_1: Bevaring av naturmiljø, herunder grønnstruktur, friluftsliv, landskap og biologisk mangfold, med følgende retningslinje: Tiltak som bryter opp området, hindrer tilgang eller bruk til friluftsmål eller på annen måte medfører at naturverdier i området forringes, skal unngås.

Dalsbekken er også registrert som nasjonalt viktig naturtype, bekkedrag (A-verdi) og stort mangfold av arter av nasjonal forvaltningsinteresse.

Det er også registrert kjempebjørnekjeks i området, og både Nordre Follo og Ås kommuner har i flere år drevet bekjempelse av arten ved Dalsbekken. Dette er ikke beskrevet i søknaden. Det er registrert viktige naturtyper og arter i området, på Ås kommune side er det hensynssone, og anleggsområdet er i direkte tilknytning til Slorene verneområde. Vi mener derfor det må gjøres grundige vurderinger etter naturmangfoldloven om hvordan de planlagte tiltakene i bekkeløpet vil påvirke naturverdiene, og hvilke avbøtende tiltak som må gjennomføres.

I kap. 3.2 i søknaden er det gjort vurderinger av påvirkning og konsekvenser på verneområde og naturtyper. Vi ser imidlertid at §§ 8-12 i naturmangfoldloven ikke er vurdert særskilt i søknaden, men antar at dette vil bli gjort i NVEs vurdering av søknaden.

Vannmiljø

Vedr. kap. 3.1.2: Sannsynlighet for økt sedimenttransport og tilslamming av vassdraget vil være svært negativt for naturverdiene i den direkte berørte delen av Dalsbekken, men også nedstrøms med potensielt negativ påvirkning av Slorene verneområde. Eutrofiering og sedimentering er allerede av de største negative påvirkningsfaktorene på verneområdet.

Det er svært positivt at prosjektet på sikt vil bidra til redusert forurensning, men det er nødvendig å minimere negativ påvirkning også i anleggsperioden. Det er derfor viktig at tiltakene gjennomføres ved lav vannføring for å redusere partikkeltransport. Det er bra at det skal lages tiltaksplan for håndtering av dette i anleggsperioden. Vi mener at som del av tiltaksplanen må det gjennomføres jevnlige målinger med vannprøver for å overvåke

forurensning og økt partikkelinnhold. Dersom planlagte tiltak ikke er tilstrekkelig for å unngå forhøyede verdier, må det iverksettes nye tiltak fortløpende. Se øvrige forslag til supplerende tiltak for å minimere belastning på vannmiljø lenger ned.

Kulturverdier og friluftsinnteresser:

Høy vannføring har negativ påvirkning på steinhvelvsbrua nedstrøms det planlagte anleggsområdet. Det er viktig at det i utforming og plassering av rør gjøres tilpasninger for å minimere ytterligere negativ påvirkning på brua ved flomsituasjoner i anleggsfasen. Turveien som blir stengt i anleggsperioden er viktig for befolkningen i begge kommunene. I tillegg til god skilting bør det derfor informeres godt i lokalpressen om tiltakene og alternative traseer.

Oppsummering supplerende tiltak

I tillegg til de avbøtende tiltakene som er foreslått i kapittel 5 mener vi det må være spesielt fokus på følgende tiltak, og vi foreslår noen supplerende tiltak:

- Rørutforming:
 - Det bør undersøkes jevnlig at det midlertidige røret og masser fra anlegget ikke medfører vandringshinder for fisk.
 - Det må gjennomføres tiltak for å sikre bekken mot utgraving og erosjon i forkant og etterkant av røret, og løsningen må fremkomme i detaljprosjekteringen.
 - Dersom det skulle bli nødvendig med sprengningsarbeider må det sikres at luft piskes inn i bekken slik at nitrogenet fra sprengstoff ikke forårsaker fiskedød.
- Jevnlige vannprøver for å overvåke partikkel- og forurensning, samt forsterkede tiltak ved høye verdier.
- Fremmede arter: Ha gode rutiner og stort fokus på å hindre spredning:
 - vask av maskiner og utstyr
 - unngå spredning av fremmede arter ved flytting av masser på området og ved tilføring av toppmasser utenfra.
- Kjempebjørnekjeks: Prosjektet må sørge for bekjempelse i anleggsperioden, siden kommunene ikke kommer til i området selv.
- Reetablering av kantsone: Siden dette er i et så sårbart naturområde, må det kun brukes stedegent plantemateriale. Når kantsonen reetableres bør det kun brukes naturlig stein.

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til å lukke Dalsbekken etter vannressursloven § 8.

Hydrologiske forhold

Dalsbekken har et nedbørfelt på 26 km² ved den planlagte bekkelukkingen. Middelvannføring er beregnet til 440 l/s. 5-persentil sommer og vinter, samt alminnelig lavvannføring er beregnet til 30 l/s. NVE har kontrollert de hydrologiske dataene og ifølge NVEs lavvannsapplikasjon NEVINA er 5-persentil sommer og vintervannføringer beregnet til henholdsvis 18 l/s og 65 l/s. Alminnelig lavvannføring er beregnet til 29 l/s.

Tiltakshaver har brukt 75-persentilen for å beregne «normale flomhendelser» med 40 % klimapåslag, der en vårflo er beregnet til 2,61 m³/s og en høstflo er beregnet til 1,84 m³/s og vurderer at normale flomhendelser ligger på 2-3 m³/s. Middelflo, inkludert 40 % klimapåslag, er beregnet til 12,85 m³/s. Kulverten vil ha en kapasitet på inntil 4,5 m³/s.

Søknaden beskriver at overvann og anleggsvann fra anleggsområdet ikke skal slippes urensert til Dalsbekken, at entreprenør skal sørge for avskjærende grøft eller legge opp voll som leder vannet til oppsamlingsenhet. NVE forutsetter at oppsamlingsenheten har kapasitet til å håndtere eventuelt flomvann som overstiger kulvertens kapasitet. Alternativt må det planlegges for annen vannhåndtering som sikrer at eventuell manglende kapasitet i kulvert ikke medfører økt sedimenttransport fra anleggsområdet og tilslamming av vassdraget.

Naturverdier

Den midlertidige bekkelukkingen ligger rett oppstrøms Slorene våtmarksområdet som vurderes som en svært viktig naturtype (A-verdi), fordi den utgjør et relativt stort, aktivt og intakt ferskvannsdelta og våtmarksmiljø med viktig økologisk funksjon. Området omfatter og grenser til flere rødlistede naturtyper, og slike velutviklede, intakte deltaer er sjeldne i lavlandet. Slorene er et svært viktig område for vann- og våtmarksfugl, både for hekking og på trekk. Våtmarksområdet dekker et stort område ved Dalsbekken nedstrøms fra Haugbro og utover deltaet i Gjersjøen. Slorene våtmarksområde ligger i både Nordre Follo kommune og Ås kommune. Bare delene i Nordre Follo blir i utgangspunktet noe direkte fysisk berørt, mens delen i Ås kommune ligger i influensområdet for virkninger i Dalsbekken.

I og nært inntil tiltaksområdet er det i Artskart registrert en lang rekke rødlistearter. De fleste er fuglearter tilknyttet Slorene våtmarksområde, men av arter av spesiell interesse i tilknytning til vassdraget er det også registrert edelkreps (EN) og ål (VU).

Dalsbekken er som naturtype registrert som svært viktig bekkedrag med A-verdi, grunnet blant annet meanderende parti, sjeldne og rike vegetasjonstyper og funn av rødlistearter. Det er i søknaden beskrevet at elveløpet vil endres noe som følge av restaureringen, siden elvebredden vil utvides noe idet støttemuren som er der i dag fjernes. Det skal tilstrebes å gi elvestrekningen en mer naturlig utforming etter at arbeidene er ferdig. Videre skal kantsonen langs vassdraget erstattes med en mer naturlig kantsone enn hva som er der i dag, etter at anleggsperioden er ferdig. Gitt at utførelsen på tiltakene er god og det benyttes stedegne masser for å gi elveløpet en naturlig utforming og å etablere en kantsone, mener vi at tiltaket i stor grad vil ivareta Dalsbekken som naturtype, og vil kunne ha positive virkninger på sikt.

Omlegging av naturlig bekkeløp til kulvert vil kunne øke vannhastigheten og medføre økt erosjon nedstrøms. Anleggsarbeidet langs elveleiet vil og kunne øke sannsynligheten for sedimenttransport og tilslamming av vassdraget. Slik Ås kommune skriver i sin uttalelse vil dette være svært negativt for naturverdiene i den direkte berørte delen av Dalsbekken, men også nedstrøms, med potensielt negativ påvirkning av Slorene våtmarksområde som ligger ved utløpet av elva. Eutrofiering og sedimentering er allerede de største negative påvirkningsfaktorene på våtmarksområdet. Tiltakshaver har i søknaden beskrevet at overvann og anleggsvann fra anleggsområdet ikke skal slippes urensset til Dalsbekken eller Tussebekken. Entreprenør skal sørge for avskjærende grøft, legge opp voll som leder vannet til oppsamlingsenhet eller på annen egnet måte forebygge avrenning av overvann fra anleggsområdet. Gitt avbøtende tiltak som hindrer erosjon og spredning av tilslammet vann mener vi at tiltakets virkning på våtmarksområdet vil være begrenset.

Statsforvalteren skriver i sin uttalelse at det er viktig at det sikres tilstrekkelig vannføring i bekken under anleggsperioden, og at den midlertidige bekkelukkingen bør utformes slik at fisk og andre vannlevende organismer kan passere under anleggsperioden. Dette har og tiltakshaver beskrevet som et avbøtende tiltak. Videre skriver Statsforvalteren at det bør gjennomføres et utfiske av edelkreps med teiner på aktuell strekning med flytting av edelkreps oppstrøms til egnet område. Dette er nå planlagt gjennomført før etablering av kulverten. Antall og sted som edelkreps flyttes til må registreres og rapporteres til Statsforvalteren. NVE mener at dette er viktige avbøtende tiltak for å ivareta dyrelivet i vassdraget.

For å ivareta fuglelivet i tiltaksområdet har tiltakshaver informert om at det er planlagt avbøtende tiltak som at det skal tilstrebes å gjennomføre tiltaket utenom hekkesesong for fugl og at felling av trær som kan huse reirlokaltet ikke skal skje i hekkesesongen fra 1. april til 1. juli. Dette mener vi vil redusere påvirkningen på fuglelivet i tiltaksområdet.

Ås kommune skriver i sin uttalelse at fremmedarten kjempebjørnekjeks er i området, og både Nordre Follo og Ås kommuner har i flere år drevet bekjempelse av arten ved Dalsbekken. I Naturbase står det at det er mye unge planter av kjempebjørnekjeks langs hele Dalsbekken, og at disse bør bekjempes før de tar helt overhånd. Dette er ikke beskrevet i søknaden. Kommunen foreslår tiltak som hindrer spredning av fremmede arter. Dette inkluderer fokus på vasking av maskiner og utstyr, unngå flytting av masser på området og tilføring av toppmasser utenfra, og at kjempebjørnekjeksen må bekjempes i perioden med anleggsarbeid ettersom kommunen ikke kommer til i området selv. NVE mener at dette er gode tiltak som vil forhindre spredning av fremmede arter i anleggsperioden.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og vil kunne medføre positive virkninger på naturmiljøet på sikt. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5 gitt at avbøtende tiltak blir gjennomført.

Vannforsynings- og resipientinteresser

Dalsbekken drenerer til Gjersjøen, som er en drikkevannskilde. Tiltaket må ikke medføre negative konsekvenser for Gjersjøen som drikkevannskilde. Tiltakshaver skriver at det vil etableres tiltaksplaner for håndtering av dette i anleggsperioden. Videre skal ikke overvann og anleggsvann fra anleggsområdet slippes urensset til Dalsbekken, og entreprenør skal sørge for avskjærende grøft eller legge opp voll som leder vannet til oppsamlingsenhet. Det må gjennomføres tiltak som hindre erosjon og tilslamming av vassdraget. På sikt vil tiltaket kunne være positivt for vassdragets naturverdier og Gjersjøen som drikkevannskilde, ettersom tiltaket vil redusere lekkasjer og forebygge mot brudd.

Friluftsliv

Tiltaksområdet er et mye brukt turområde og friluftslivet kan derfor bli negativt berørt i anleggsperioden. Det er planlagt å tilrettelegge for alternativ turvei. Ettersom området er et mye brukt friluftsområde vil anleggsarbeidet medføre ulemper for de som benytter seg av området. Det er viktig med god informasjon om alternativ gangvei og tiltakets omfang og varighet i forkant av og under gjennomføringen. Tiltaket vil medføre at dagens pumpestasjon som ligger over Dalsbekken rives og erstattes av rørbru. På lang sikt vil dermed tiltaket kunne oppleves positivt for bruken av området, både estetisk og fordi det av og til lukter spillvann grunnet lekkasje fra dagens stasjon.

Terrenget langs Mølleveien, som er en populær turvei, vil bli noe endret med fyllinger som skal understøtte og skjule den nye selvfallsledningen. Det er planlagt landskapstiltak slik at opplevelsen av området ikke vil bli endret. Med de avbøtende tiltakene som søker beskriver mener NVE at tiltaket vil være akseptabelt for friluftslivsinteresser i området.

Kulturminner

I uttalelsen fra Viken fylkeskommune i 2021 ble det bedt om at det skal utføres arkeologiske registreringer i den delen av tiltaket som omfatter riggplassen på g/bnr. 124/1. NVE mottok kopi av vedtak fra Viken fylkeskommune datert 28.10.2022 med tillatelse til fjerning av automatisk fredet kulturminne, kokegrop med ID 280438 på g/bnr. 124/1. Tillatelsen ble gitt i forbindelse med etablering av riggområde for midlertidig lukking av Dalsbekken. Det opplyses i søknaden fra 2023 at lokaliteten er fjernet.

Oppsummering

Nordre Follo kommune søker om å midlertidig legge en strekning på ca. 51 m av Dalsbekken i rør i forbindelse med utskifting av gammelt avløpsnett og pumpestasjon. Tiltaket vil kunne medføre negative virkninger for verdiene i og rundt vassdraget midlertidig, men er forventet å være positivt for miljøet på sikt når arbeidene er ferdig.

Høringspartene er samstemte i at tiltaket vil føre til positive effekter på vassdragsmiljøet på sikt ettersom det vil medføre reduserte lekkasjer fra avløpsnettet. Det er derimot mange verdier i vassdraget som må ivaretas i anleggsperioden og det er foreslått en rekke tiltak. Dette inkluderer erosjonssikring, slamhåndtering, overvåkning av vannkvalitet, slipp av minstevannføring, sikre fiskevandring, flytte edelkreps, hindre spredning av fremmede arter og reetablering av en kantsone med stedegne masser. Området benyttes aktivt for

friluftsliv, og anleggsarbeidene vil og medføre at turveien langs elva må legges om midlertidig.

Slik det kommer frem av søknaden og høringsinnspillene vil tiltaket kunne ha flere negative konsekvenser for verdiene i og rundt vassdraget, særlig i anleggsperioden. Vi mener at tiltakshaver har planlagt en rekke avbøtende tiltak som i stor grad vil ivareta de ulike interessene i vassdraget i perioden med anleggsarbeid også etter at tiltakene er ferdig. Gitt at tiltakshaver har et fokus på naturverdiene i vassdraget og utfører tiltaket på en god og skånsom måte mener vi at virkningene av tiltaket vil være begrenset. I sum er tiltakets effekter positivt for vannmiljøet, og vi mener at den midlertidige forringelsen ikke vil medføre negative konsekvenser for elva som habitat, på sikt.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Nordre Follo kommune midlertidig kan lukke Dalsbekken over en strekning på 51 meter i inntil 8 måneder i perioden 01.08.2024 til 31.03.2025.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Tilsiget skal slippes forbi utbyggingsstrekningen i hele perioden.
- Alle vannføringsendringer skal skje med myke overganger.
- Det skal sikres vandringsmuligheter for fisk, ål og edelkreps gjennom kulverten.
- Det skal gjennomføres utfisking av edelkreps med teiner, og kreps skal flyttes til egnet område oppstrøms. Dette arbeidet skal rapporteres til Statsforvalteren.
- Overvann og anleggsvann fra anleggsområdet skal ikke slippes urensset til Dalsbekken eller Tussebekken. Dette inkluderer flomvann som kommer inn i anleggsområdet dersom kulverten ikke har tilstrekkelig kapasitet.
- Stedegen masse skal benyttes for reetablering av vegetasjon i varige fyllinger og der vegetasjon blir ødelagt eller skadet av anleggsarbeider.
- Anleggsmaskiner skal være rengjort før transport til anlegget for å forebygge tilførsel av fremmede arter utenfra.
- Prosjektet må sørge for bekjempelse av kjempebjørnekjeks i anleggsperioden, siden kommunene ikke kommer til i området selv.
- Dersom det skulle bli nødvendig med sprengningsarbeider må det sikres at nitrogenet fra sprengstoff og partikler ikke forårsaker fiskedød.
- Det må settes opp skilt på egnet sted som informerer om arbeidenes hensikt og varighet, og alternative turveier.
- Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelsene gitt i loven eller i medhold av loven, plikter konsesjonæren etter krav fra NVE å bringe forholdene i lovlig orden. NVE kan fastsette tvangsmulkt ved overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre bestemmelser med hjemmel i lov.
- NVE forutsetter at Nordre Follo kommune har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Carsten S. Jensen
konsesjonsansvarlig

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

NORDRE FOLLO KOMMUNE

Kopimottakerliste:

Odd Even Fossan - Nordre Follo kommune

Jørn Ståle Faber - Nordre Follo kommune

Ås kommune

SWECO NORGE AS AVD SKI - Anita Myrmæl

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Akershus fylkeskommune

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.